

UNIVERZITET U BEOGRADU – PRAVNI FAKULTET

Biblioteka

VARIA

KOMENTAR KONVENCIJE
SAVETA EVROPE O
SPREČAVANJU I BORBI
PROTIV NASILJA NAD
ŽENAMA I NASILJA U
PORODICI

urednice

Ivana Krstić, Bojana Čučković

prof. dr Ivana Krstić, prof. dr Bojana Čučković, doc. dr Ivana Marković,
doc.dr Marija Vlajković, dr Ivana Barać Milovanović,
asist. Mina Kuzminac, Ana Zdravković, Ana Memeti

KOMENTAR KONVENCIJE SAVETA EVROPE
O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA
NAD ŽENAMA I NASILJA U PORODICI

Urednice

Ivana Krstić
Bojana Čučković

Izdavač

Univerzitet u Beogradu – Pravni fakultet
Centar za izdavaštvo

Za izdavača

Prof. dr Bojan Milisavljević, dekan

Urednik

Prof. dr Dušan V. Popović

© Univerziteta u Beogradu – Pravni fakultet, 2025

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne može biti reprodukovan, presnimavan ili prenošen bilo kojim sredstvom – elektronskim, mehaničkim, kopiranjem, snimanjem, ili na bilo koji drugi način bez prethodne saglasnosti autora i izdavača.

www.ius.bg.ac.rs

SADRŽAJ

Predgovor	9
Uvodne napomene	11
Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici	15
Preambula	15
Poglavlje I	
– Ciljevi, definicije, princip jednakosti i nediskriminacije, opšte obaveze	19
Član 1 – Ciljevi Konvencije	19
Član 2 – Oblast primene Konvencije	25
Član 3 – Definicije	29
Član 4 – Osnovna prava, princip jednakosti i nediskriminacije ...	39
Član 5 – Obaveze država i potpuna posvećenost	47
Član 6 – Rodno osetljive politike	53
Poglavlje II	
Integrisanje politika i prikupljanje podataka	59
Član 7 – Sveobuhvatne i koordinirane politike	59
Član 8 – Finansijska sredstva	67
Član 9 – Udruženja građana i civilno društvo	72
Član 10 – Koordinaciono telo	78
Član 11 – Prikupljanje podataka i istraživanje	83
Poglavlje III	
Prevenција	91
Član 12 – Opšte obaveze	91
Član 13 – Podizanje svesti	97
Član 14 – Obrazovanje	101
Član 15 – Obuka stručnjaka	106
Član 16 – Programi preventivne intervencije i programi za rad sa učinocima nasilja	110
Član 17 – Učešće privatnog sektora i sredstava javnog informisanja	116

Poglavlje IV

Zaštita i podrška	121
Član 18 – Opšte obaveze	121
Član 19 – Informisanje	133
Član 20 – Opšte usluge podrške	139
Član 21 – Pomoć kod pojedinačnih/kolektivnih pritužbi	146
Član 22 – Specijalizovane usluge podrške	150
Član 23 – Sigurne kuće	155
Član 24 – SOS telefoni	161
Član 25 – Podrška za žrtve seksualnog nasilja	168
Član 26 – Zaštita i podrška za decu svedoke	175
Član 27 – Prijavljivanje	182
Član 28 – Prijavljivanje stručnjaka	185

Poglavlje V

Materijalno krivično pravo	191
Član 29 – Građanske parnice i pravni lekovi	191
Član 30 – Naknada	199
Član 31 – Starateljstvo, pravo na posetu i bezbednost	205
Član 32 – Građanske posledice prinudnih brakova	215
Član 33 – Psihičko nasilje	220
Član 34 – Proganjanje	226
Član 35 – Fizičko nasilje	231
Član 36 – Seksualno nasilje, uključujući silovanje	232
Član 37 – Prinudni brak	236
Član 38 – Genitalno sakaćenje žena	240
Član 39 – Prinudni abortus i prinudna sterilizacija	245
Član 40 – Seksualno uznemiravanje	247
Član 41 – Pomaganje, odnosno podstrekavanje i pokušaj	250
Član 42 – Neprihvatljiva opravdanja za krivična dela, uključujući i dela počinjena u ime takozvane „časti“	254
Član 43 – Važenje krivičnih dela	258
Član 44 – Nadležnost	261
Član 45 – Sankcije i mere	265
Član 46 – Otežavajuće okolnosti	267
Član 47 – Presude druge strane ugovornice	272
Član 48 – Zabrana procesa obaveznog alternativnog razrešenja sporova, odnosno određivanja kazne	274

Poglavlje VI	
Istraga, sudski postupak, proceduralno pravo i zaštitne mere	283
Član 49 – Opšte obaveze	283
Član 50 – Neposredni odgovor, prevencija i zaštita	287
Član 51 – Procena rizika i upravljanje rizikom	293
Član 52 – Hitne mere zaštite	299
Član 53 – Mere zabrane prilaska odnosno zaštite	302
Član 54 – Istrage i dokazi	311
Član 55 – Postupci ex parte i ex officio	314
Član 56 – Mere zaštite	319
Član 57 – Pravna pomoć	328
Član 58 – Zastarelost	331
Poglavlje VII	
Migracije i azil	335
Član 59 – Boravišni status	335
Član 60 – Rodno zasnovani zahtevi za azil	344
Član 61 – Zabrana proterivanja, odnosno vraćanja (<i>non-refoulement</i>)	356
Poglavlje VIII	
Međunarodna saradnja	363
Član 62 – Opšti principi	363
Član 63 – Mere koje se odnose na ugrožene osobe	369
Član 64 – Informisanje	371
Član 65 – Zaštita podataka	373
Poglavlje IX	
Mehanizam za praćenje	379
Član 66 – Ekspertska grupa za borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici	379
Član 67 – Komitet strana	384
Član 68 – Postupak	388
Član 69 – Opšte preporuke	396
Član 70 – Učešće parlamenta u praćenju primene Konvencije	397
Poglavlje X	
Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima	401
Član 71 – Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima	401
Poglavlje XI	
Izmene i dopune Konvencije	405
Član 72 – Izmene i dopune	405

Poglavlje XII

Završne odredbe	409
Član 73 – Efekti Konvencije	409
Član 74 – Rešavanje sporova	413
Član 75 – Potpisivanje i stupanje na snagu	415
Član 76 – Pristupanje Konvenciji	418
Član 77 – Teritorijalna primena	421
Član 78 – Rezerve	425
Član 79 – Važnost i revizija rezervi	431
Član 80 – Otkazivanje	434
Član 81 – Notifikacija	439